

ZADANIE I

1. Używanie przez uczestników oględzin miejsca zdarzenia gumowych rękawiczek:

- a) zabezpiecza przed zniszczeniem śladów pozostawionych przez sprawcę,
- b) zabezpiecza przed naniesieniem własnych śladów przez prowadzącego oględziny,
- c) spełnia obydwie powyższe warunki.

2. G.S.R. (Gun Shot Residue) to skrót stosowany do oznaczania badań:

- a) mikrośladowych cząstek lakieru charakterystycznych dla tzw. śladów kontaktowych powstających podczas wypadku drogowego,
- b) komputerowe odtworzenie (rekonstrukcji) toru pocisku powstaje zwłaszcza przy rażeniu celu z większej odległości,
- c) cząstki substancji, która (poza pociskiem i łuską) wydostały się z broni palnej po oddaniu strzału i osiadły na dłoni, twarzy i odzieży strzelającego.

3. Przeprowadzane przez biegłego badania z użyciem urządzenia o nazwie poligraf (wariograf) w świetle ustaleń obowiązującego prawa:

- a) jest dopuszczalne w toku ekspertyzy zleconej biegłym przez organ procesowy,
- b) jest czynnością całkowicie zakazaną,
- c) jest dopuszczalne, ale wyłącznie w toku czynności pozaprosesowych zleconych prywatnie przez osobę zainteresowaną wybranemu przez siebie biegłemu (opinia prywatna).

4. Obecność w materiale dowodowym pierwiastków takich, jak: ołów, antymon i bar kojarzy się z ekspertyzą:

- a) śladów zabezpieczonych na miejscu pożaru w przypadku użycia materiałów łatwopalnych do rozniecania ognia,
- b) śladów działania broni palnej na ciele osoby oddającej strzał,
- c) badania skutków porażenia energią elektryczną prądu stałego o dużej różnicy napięć płynącego przez ołowiany przewodnik.

5. Parosmia jest zaburzeniem spostrzegania zniekształcającym wrażenia zmysłu:

- a) smaku,
- b) wzroku,
- c) węchu.

6. „Eraser Mate” to handlowa nazwa:

- a) piór zawierających łatwy do usunięcia ścierny atrament, którego nie wolno używać do sporządzania ważnych dokumentów finansowych,
- b) testu szybkiego wykrywania narkotyków w warunkach pozalaboratoryjnych (z wyjątkiem narkotyków syntetycznych),
- c) kamery termowizyjnej stosowanej w badaniach wewnętrznych struktur przedmiotów metalowych.

7. Ujawnienie na miejscu zdarzenia pojedynczego śladu linii papilarnych zidentyfikowanego jako pochodzącego od podejrzanego XY stanowi dowód, że:

- a) podejrzany popełnił czyn będący przedmiotem postępowania,
- b) podejrzany ten był na miejscu zdarzenia przed popełnieniem czynu będącego przedmiotem postępowania,
- c) podejrzany dotykał podłoża, na którym ujawniono ślad dowodowy.

8. Zespół czynności stymulujących zachowanie się domniemanego sprawcy przestępstwa w kierunku oczekiwanym przez prowadzącego śledztwo (tzw. kombinacja operacyjna):

- a) jest niedopuszczalny w polskiej praktyce zwalczania przestępczości, gdyż stanowi zakazaną przez ustawę prowokację,
- b) stanowi typowy przykład tzw. złożonych czynności operacyjnych i może być praktykowany z zachowaniem reguł pracy operacyjnej, stosownie do obowiązujących instrukcji,
- c) nie jest znany ani też praktykowany w systemie ścigania przestępstw na kontynencie europejskim (z wyjątkiem Wielkiej Brytanii).

9. Luminol jest proszkiem fluorescencyjnym stosowanym do:

- a) ujawniania ubocznych produktów wystrzału w okolicy rany wlotowej,
- b) zabezpieczania metodami fotografii barwnej śladów linii papilarnych na wzorzystych podłożach,
- c) organizowania znakujących pułapek kryminalistycznych (śląd kontaktu z opylonym podłożem widoczny w promieniach ultrafioletowych).

10. Komora cyjanoakrylowa to urządzenie służące do:

- a) wstępnej obróbki śladów biologicznych przed skierowaniem do ich identyfikacji metodą profilowania genetycznego,
- b) ujawniania śladów linii papilarnych na podłożach metalowych,
- c) ustalania stopnia zawartości alkoholu we krwi lub moczu metodą enzymatyczną ADH.

11. Ekipa przeprowadzająca oględziny miejsca zdarzenia powinna liczyć:

- a) tak mało osób, jak jest to tylko z uwagi na cele tej czynności możliwe,
- b) co najmniej 3 osoby,
- c) najwyżej 7 osób.

12. Anonimowe doniesienie o przestępstwie:

- a) nie daje podstaw do interesowania się podanymi w nim faktami, gdyż nie spełnia podstawowych wymogów pisma procesowego,
- b) podlega sprawdzeniu w trybie pozaprocesowym czy opisane w nim fakty miały miejsce,
- c) podlega sprawdzeniu tylko wówczas, gdy sporządzone zostały na piśmie.

13. Współczesna ekspertyza poligraficzna jest badaniem mającym na celu:

- a) ustalenie symptomów ewentualnej wiedzy podejrzanego o realiach zdarzenia będącego przedmiotem postępowania,
- b) zdemaskowanie kłamstwa osoby badanej w konkretnej sprawie,
- c) ujawnienie cech osobowości domniemanego sprawcy przestępstwa, (lub świadków świadczących o jego skłonnościach do nieszczerości (kłamstwa)).

14. Samo zapalenie suszu roślinnego jest efektem:
- a) działania bakterii termofilnych,
  - b) wytwarzania się elektryczności statycznej pod wpływem wysokiego ciśnienia,
  - c) długo utrzymującej się temperatury otoczenia.
15. Człowiek o przeciętnym (normalnym) poziomie rozwoju intelektualnego:
- a) może ulec sugestii jedynie osoby o wyższym od siebie poziomie (ilorazie inteligencji),
  - b) potrafi kontrolować poddawane mu sądy i nie ulega sugestii (nie wykazuje podatności na sugestie),
  - c) może ulec sugestywnemu oddziaływaniu osoby o niższym od siebie poziomie inteligencji.
16. Przybranie do czynności okazania osoby co najmniej 3 innych ludzi jest wymogiem podyktowanym:
- a) wyłącznie względami taktyki kryminalistycznej,
  - b) względami taktyki kryminalistycznej i przepisami prawa,
  - c) wyłącznie treścią rozwiązań o charakterze normy prawnej.
17. Dermofer to proszek daktyloskopijny umożliwiający ujawnianie śladów linii papilarnej na:
- a) podłożach skóropodobnych,
  - b) skórze osób żywych i zwłok,
  - c) materiałach tekstylnych.
18. Oceniając zeznania świadków należy mieć na uwadze, że:
- a) żaden świadek nie jest całkowicie bezstronny,
  - b) większość świadków popełnia istotne błędy podczas spostrzegania,
  - c) prawie każdy świadek relacjonuje spostrzegane przez siebie fakty fałszywie.
19. Metoda kumulatywnego ujawnienia dowodów (metoda czołowego natarcimóże być stosowana jedynie podczas przesłuchania podejrzanego, który:
- a) nie popełnił innych przestępstw niż ujawnione w zebranych w dotychczas materiale dowodowym,
  - b) przyznawał się od samego początku do zarzucanego mu czynu,
  - c) zrezygnował z końcowego zaznajomienia go z materiałami dowodowymi sprawy.
20. Obowiązująca procedura prawna zezwala na przeprowadzenie konfrontacji biegłych; nie jest to jednak typowe, „stawienie do oczu”, w związku z czym porozumiewanie się ekspertów bezpośrednio ze sobą i wzajemne zadawanie sobie pytań:
- a) nie jest dozwolone w żadnym przypadku,
  - b) jest dozwolone na etapie wypowiedzi swobodnej każdego z biegłych,
  - c) jest dozwolone dopiero po wyrażeniu zgody na takie postępowanie przez organ przeprowadzający konfrontację.

Instytut Ekspertyz Sądowych im. Prof. dra Jana Sehna
VII TURNIEJ WIEDZY KRYMINALISTYCZNEJ
Kraków, 23–25 maja 2001 r.

21. Przystępując do okazania podejrzanego prowadzący czynność mimo, że sam nie miał wątpliwości, iż wśród członków parady identyfikacyjnej jest sprawca przestępstwa, poinformował świadka, że w okazywanej grupie może nie być sprawcy. Postępowanie takie należy ocenić jako:
- a) prawidłowe co do zasady,
  - b) prawidłowe tylko w wyjątkowych przypadkach,
  - c) nieprawidłowe z powodu posłużenia się przez przesłuchującego niedozwoloną sugestią (ryzyko wprowadzenia świadka w błąd).
22. Narzędziem do nanoszenia par cyjanoakrylatu na podłoże w celu ujawnienia na nim śladu kryminalistycznego jest:
- a) pędzel magnetyczny,
  - b) opylacz podciśnieniowy typu CKA – 2000,
  - c) pistolet cyjanoakrylowy.
23. Terminem charakterystycznym dla jakościowo-ilościowej metody oceny śladów linii papilarnych jest:
- a) siła dyskryminacji minucji,
  - b) siła potencjalna minucji,
  - c) równoważnik dziesiętny minucji.
24. Plastikowa rekonstrukcja głowy według zasad wypracowanych przez antropologię w kryminalistyce określana jest powszechnie jako:
- a) metoda Gierasimowa,
  - b) super projekcja,
  - c) super impozycja.
25. Francuski system skomputeryzowanych kartotek daktyloskopijnych to:
- a) „APIS PRINTRAK”,
  - b) „MORPHO SYSTEMES”,
  - c) „AFIS FRANCE”.
26. Systematyczne śledzenie i utajniona kontrola osób będących potencjalnymi sprawcami przestępstw to:
- a) kontrola operacyjna,
  - b) rozpoznanie operacyjne,
  - c) inwigilacja.
27. Feroprint jest środkiem wykorzystywanym do ujawniania śladów:
- a) elektrograficznego,
  - b) treaseologicznego,
  - c) odorologicznego.

Instytut Ekspertyz Sądowych im. Prof. dra Jana Sehna
VII TURNIEJ WIEDZY KRYMINALISTYCZNEJ
Kraków, 23–25 maja 2001 r.

28. Twórcą metody identyfikacji człowieka zwanej antropometrią był:
- a) Hans Gross,
  - b) Alfons Bertillon,
  - c) Francis Galton.
29. Podstawową jednostką śladu pamięciowego jest:
- a) lux,
  - b) kwant,
  - c) engram.
30. Stopniowe ujawnianie nieprzyznającemu się podejrzanemu (w toku jego przesłuchania) obciążających go dowodów jest:
- a) zakazane z uwagi na tajemnicę śledztwa,
  - b) przykładem niedozwolonej przez kpk sugestii i ograniczeniem zasady swobody wypowiedzi,
  - c) jedną z zalecanych przez psychologię śledczą metod przesłuchania podejrzanych.
31. Oszustwo „subwencyjne” to inaczej oszukańcze wyłudzenie mienia z tytułu:
- a) upozorowania zdarzenia stanowiącego podstawę likwidacji szkody przez zakład ubezpieczeń,
  - b) nieuzasadnione uzyskanie zwrotu rzekomo zapłaconego podatku VAT,
  - c) fikcyjne wyeksportowanie towaru za granicę i uzyskanie z tego tytułu specjalnej dopłaty.
32. „VAICOM”, „MIMIC”, „SIGMA” to stosowane w różnych krajach techniki:
- a) automatycznego gromadzenia i przetwarzania śladów linii papilarnych,
  - b) odtwarzania wyglądu osoby na podstawie zeznań świadków,
  - c) rozpoznawania (identyfikacji) głosu ludzkiego z wykorzystaniem technik cyfrowych.
33. Wybuch fizyczny to rodzaj eksplozji spowodowany:
- a) zdetonowaniem materiałów wybuchowych wojskowych lub górniczych,
  - b) eksplozją mieszanin gazów, par i pyłów z powietrzem,
  - c) przekroczeniem granic wytrzymałości materiałowej w urządzeniach ciśnieniowych.
34. Stosowana w analizie kryminalistycznej metoda graficznego przedstawienia związków pomiędzy różnymi elementami zdarzeń (osobami, przedmiotami, miejscami itp.) nazywa się:
- a) matrycą powiązań,
  - b) analizą czasowo-przestrzenną,
  - c) strukturą związków podmiotowo-przedmiotowych.
35. Obecność tzw. kanałów ogniowych posiada istotne znaczenie dla diagnozowania niektórych zdarzeń kryminalnych. Kanał ogniowy oznacza:
- a) element budowy spłonki amunicji do broni palnej i gazowej,
  - b) drogę żywiołowego rozprzestrzeniania się ognia podczas pożaru np. wieżowca, lasu itp.,
  - c) ślad charakterystyczny dla samozapalenia się suszu roślinnego.

36. Założenie, że najlepiej ukrytym przedmiotem jest przedmiot leżący na wierzchu, nazywamy ukryciem typu:
- psychologicznego,
  - premedytacyjnego,
  - wyrafinowanego.
37. Gwiazdziste ramiona rany, brak osmaleń i drobin prochu na zewnątrz oraz tzw. objaw Paltauf'a są zmianami charakterystycznymi dla:
- ran tłuczonych głowy zadanych z dużą siłą,
  - ran kłutych tkanek miękkich ciała powodowanych rozgrzanym prętem,
  - ran wlotowych przy strzałach z przyłożenia.
38. Eksperyment rzeczoznawczy to:
- rodzaj doświadczenia przeprowadzanego przez biegłego w ramach zleconej mu przez organ procesowy ekspertyzy,
  - postać eksperymentu procesowego, którego podstawowym celem jest ustalenie, czy określony przedmiot mógł służyć do dokonania przestępstwa,
  - rodzaj badań identyfikacyjnych mających na celu drogą odpowiednio dobranych metod ustalenie czy określona substancja lub urządzenie spełnia ustanowione dla niej wymagania jakościowe.
39. W końcowym etapie prowadzonego przez 3 miesiące śledztwa podejrzany o dokonanie rozboju XY oświadczył, że w chwili popełnienia tego czynu przez nieznaną mu sprawców on sam przebywał w miejscowości oddalonej o 40 km od miejsca zdarzenia, a fakt ten mogą potwierdzić A, B i C, o przesłuchanie których obecnie wnosi. Prokurator przed podjęciem decyzji w przedmiocie wnioski dowodowego ponownie przesłuchał podejrzanego X Y, żądając m.in. wyjaśnienia powodów tak długiej zwłoki w podaniu alibi. Żądanie to:
- było bezprawne, gdyż decyzji o odmowie uwzględnienia wniosku i tak nie mógł podjąć z uwagi na zakaz ustawowy,
  - było niecelowe, gdyż wniosku nie mógł uwzględnić,
  - było legalne i celowe, albowiem prawo tego nie zabrania, a przesłuchanie pozwalało właściwie zaplanować dalsze czynności z udziałem świadków A, B i C i prawidłowo ocenić wartość ich zeznań.
40. Termin „mianownictwo przedmiotów oględzin” oznacza:
- systematyczne oznaczanie kolejnymi numerami dowodów rzeczowych i innych śladów ujawnionych w toku oględzin miejsca zdarzenia,
  - tytuł atlasu ujednocionej terminologii właściwej do posługiwania się w toku oględzin i cech przedmiotów ujawnionych w toku tej czynności,
  - nie odnosi się do żadnych z sytuacji opisanych w pkt. a i b.
41. Oddalający się z miejsca włamania domniemany sprawca czynu pozostawił na ośnieżonej drodze wyraźne ślady chodu. Ich pomiar w toku oględzin pozwolił na ustalenie, że długość kroku osoby, która pozostawiła ślady, wynosiła średnio 80 cm. Prowadzący oględziny sformułował opinie, że ślady te pozostawił mężczyzna, który musiał liczyć co najmniej 175 cm wzrostu. Opinia ta:
- jest zupełnie nieuzasadniona, albowiem płci i wzrostu człowieka nie można określać na podstawie długości jego kroku,
  - jest błędna, albowiem prawidłowo dokonane obliczenie wskazuje, że wzrost osoby pozostawiającej ślad nie mógł być wyższy niż 165 cm,
  - jest uzasadniona i bardzo prawdopodobna gdyż uwzględnia współczesną wiedzę na temat powstawania śladów traseologicznych.

Instytut Ekspertyz Sądowych im. Prof. dra Jana Sehna
VII TURNIEJ WIEDZY KRYMINALISTYCZNEJ
Kraków, 23–25 maja 2001 r.

42. Utrzymanie wysokiego poziomu wykrywania sprawców na podstawie śladów ujawnionych na miejscu zdarzenia możliwe jest jedynie przy funkcjonowaniu wysokosprawnej legistatury monodaktyloskopijnej. W Polsce:
- a) taka registratura nigdy nie powstała,
  - b) funkcjonowała do 1971 r. , kiedy to zrezygnowano z jej prowadzenia,
  - c) powstała po II wojnie światowej i do dnia dzisiejszego funkcjonuje w ramach Centralnej Registratury Daktyloskopijnej przy CRK KGP.
43. Do identyfikacji człowieka na podstawie śladów uzębienia konieczne jest znalezienie w śladzie dowodowym cech indywidualnych co najmniej:
- a) 1 zęba,
  - b) 3 zębów,
  - c) 5 zębów.
44. Maskowanie pisma może przybrać postać tzw. naśladownictwa ścisłego (niewolniczego). Zabieg ten polega na:
- a) dokładnym poznaniu cudzego pisma i naśladowaniu go po uprzednim wyuczeniu,
  - b) przekopiowaniu cudzego pisma przy pomocy kalki,
  - c) przerysowaniu cudzego pisma podczas jego bieżącej obserwacji.
45. Ekspertyza określana w języku kryminalistycznym jako „badanie na całość” to:
- a) badanie dowodu rzeczowego w sposób zapewniający ujawnienie, zabezpieczenie i wykorzystanie wszystkich znajdujących się na nim śladów,
  - b) postać ekspertyzy mekhanoskopijnej mającej na celu ustalenie, czy zabezpieczona część pochodzi od określonego przedmiotu bądź wcześniej stanowiła z nim całość,
  - c) badanie miejsca zdarzenia przez wezwanych przez organ procesowy ekspertów różnych, ale uzupełniających się specjalności.
46. Chloroacetophenon to substancja chemiczna wykorzystywana do:
- a) wyrobu amunicji gazowej,
  - b) konserwacji tkanej miękkich zabezpieczonych na miejscu zdarzenia lub w wyniku sekcji,
  - c) ujawniania śladów linii papilarnych na podłożach ze sztucznego tworzywa.
47. Badanie identyfikacyjne pisma ręcznego to ekspertyza:
- a) grafologiczna,
  - b) grafometryczna,
  - c) inna niż wymieniona w pkt. 1 i 2.

Instytut Ekspertyz Sądowych im. Prof. dra Jana Sehna
VII TURNIEJ WIEDZY KRYMINALISTYCZNEJ
Kraków, 23–25 maja 2001 r.

48. Konwersograf to urządzenie wykorzystywane do:

- a) automatycznego sporządzania szkiców w rzucie pionowym i poziomym,
- b) fotograficznej identyfikacji pocisków,
- c) elektronicznej identyfikacji pisma ludzkiego (z wyłączeniem tekstów długich).

49. Dolna i górna granica wybuchowości to granica stężenia mieszanin wybuchowych:

- a) górniczych materiałów wybuchowych,
- b) wybuchów elektrycznych w gazie,
- c) przestrzennych wybuchów mieszanin powietrzno-pyłowych.

50. Olfaktronika to inaczej:

- a) ekspertyza z wykorzystaniem elektronicznego analizatora stresu,
- b) ekspertyza śladu zapachowego (odorologicznego),
- c) metodyka wykorzystania analizy matematycznej w działaniach matematycznych.